

“ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ ΑΡΜΟΝΙΑ” και “ΠΟΛΥΤΡΟΠΗ”
ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: 28-3-2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ Ο.Π. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ
ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

A1.

Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, εγκατέστησε στο σπίτι φρουρά από δούλους του σπιτιού. Μόλις παρατήρησαν αυτό οι ληστές, αφού πέταξαν μακριά τα όπλα, πλησίασαν την πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στον Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) ότι είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του.

Γιατί όπως οι νόμοι βάζουν τη γενική ευημερία πάνω από την ατομική, έτσι ο καλός και σοφός και υπάκουος στους νόμους άνθρωπος φροντίζει περισσότερο για την ευημερία όλων παρά (για την ευημερία) ενός οποιουδήποτε ατόμου ή τη δική του. Και δεν πρέπει να επικρίνεται περισσότερο ο προδότης της πατρίδας απ’ ό,τι ο προδότης του κοινού συμφέροντος ή ο λιποτάκτης από τη γενική ευημερία για χάρη της ατομικής του ωφέλειας και ευημερίας.

Παρόλο που ανακάλυψε άσπρες τρίχες πάνω στα φορέματα τους, εντούτοις ο Αύγουστος προσποιήθηκε πως δεν τις είδε και παρέτεινε τον χρόνο με άλλες κουβέντες, ώσπου έφερε τη συζήτηση στην ηλικία της.

Ένα άσπρο ελάφι εξαιρετικής ομορφιάς είχε δοθεί στον Σερτώριο από κάποιον Λουζιτανό ως δώρο. Ο Σερτώριος τους έπεισε όλους ότι το ελάφι, κατευθυνόμενο από τη βούληση της Άρτεμης, μιλούσε μαζί του και του υποδείκνυε ποια ήταν χρήσιμα να κάνει. Εάν κάτι το οποίο έπρεπε να διαταχθεί στους στρατιώτες του φαινόταν κάπως σκληρό, διακήρυττε ότι τον είχε συμβουλευσει το ελάφι.

B1.

νεόδημος: domesticorum/ domestici

κέρατο: cerva

στίγμα: instinctam

μισθοδοσία: proditor/ dono/ data(erat)

λυρικός: laudandus

πλουραλισμός: complures/ plus

ισθμός: perisse

πρόεδρος: praesidium

Ιανουάριος: ianuae

φυγόπονος: fugit

B2.

1-α, 2-γ, 3-β, 4-α, 5-β

Γ1.α.

compluribus ducibus

abiecta arma

communium utilitatum/utilitatum

uni alicui

meimet ipsius

melius

magnopere/ magno opere

Γ1.β.

quid utile factu esset

Γ2.α.

conloqui (αποθετικό)

ΟΡΙΣΤΙΚΗ :conloqueris / conloquere

ΥΠΟΤΑΚΤΙΚΗ: conlocutura sis

ΠΡΟΣΤΑΚΤΙΚΗ: conloquitur

instinctam (μετοχή)

ΠΑΡΑΤΑΤΙΚΟΣ: instinguebantur

ΣΥΝΤ. ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ: instinctae erunt

Γ2.β.

admirare, veni, refer

Γ2.γ.

casurus esset

cadendi fuistis

Γ2.δ.

futurum esse/ fore
abiceris/ abicere
anteponisissetis
opprimi
malint

Δ1.α.

Ut enim leges omnium salutem singulorum saluti anteponunt: Δευτερεύουσα απλή, παραβολική πρόταση, που δηλώνει τον τρόπο και λειτουργεί ως β' όρος σύγκρισης (ο α' όρος είναι η κύρια πρόταση sic vir bonus et sapiens...quam unius alicuius aut suae). Εκφέρεται με οριστική (anteponunt: οριστική ενεστώτα), διότι η σύγκριση αφορά σε δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι ή θεωρούνται ότι είναι αντικειμενική πραγματικότητα και χρόνου ενεστώτα γιατί αναφέρεται στο παρόν.

quominus id faceret: Δευτερεύουσα ονοματική πρόταση του quominus ως έμμεσο αντικείμενο στο απαρέμφατο deterrere' εκφέρεται με υποτακτική, επειδή το περιεχόμενό της εκφράζει την πρόθεση του υποκειμένου του ρήματος της κύριας' συγκεκριμένα με υποτακτική παρατατικού γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (voluit) και αναφέρεται στο παρελθόν (ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων: η πρόθεση είναι ιδωμένη τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή, συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση, και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής της).

Δ1.β.

- sui ipsius capiendi causa / gratia
qui se ipsum caperent
- **se:** αντικείμενο του captum και έμμεση αυτοπάθεια. Το se δεν αναφέρεται στο υποκείμενο του απαρεμφάτου venisse από το οποίο εξαρτάται αλλά στο υποκείμενο του ρήματος existimasset, άρα έχουμε πλάγια (ή έμμεση) αυτοπάθεια.
- Ei venerunt me ipsum captum

Δ2.α.

Cicero putabat nec magis **vituperandum esse proditorem** patriae quam **proditorem** ...
quam proditor = proditore (αφαιρετική συγκριτική)

Eam **cras** repente in eum locum **emitte**, in quo **ego** cum amicis **ero**.

Δ2.β.

Is domesticos fores reserare eosque intromittere iussit.

Η σύνταξη του iubeo με παθητικό απαρέμφατο συνηθίζεται σε περιπτώσεις στρατιωτικών διαταγών ή απαγορεύσεων. Ο συγγραφέας έχει επιλέξει την παθητική μορφή των απαρεμμάτων, επειδή τον ενδιαφέρει το γεγονός της εντολής που δίνει ο Σκιπίωνας και όχι το πρόσωπο που θα εκτελέσει την εντολή.

Δευτερεύουσα επιρρηματική εναντιωματική πρόταση

Ισοδύναμη μετοχική φράση: canos deprehensos super vestem earum